

Hensynssoner over tunneltak – en kort veiledning

I enkelte reguleringsplaner som omfatter tunnelanlegg legges det en hensynssone på terrengnivå uten særskilte arealformål under. Det forutsettes da at gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde.

Et eksempel er ny trasé for Follobanen mellom Oslo S og Ski, som skal gå i tunnel fra Ekeberg og til Ski. Denne delen av planområdet er regulert i to nivåer under bakken, henholdsvis tunnel og sikkerhetssone. I tillegg er det lagt en hensynssone a) (SOSI-kode 190) på bakkenivå. Denne hensynssonen har et eneste formål, å forby boring av energibrønner for varmepumper. Ut over denne hensynssonen skal gjeldende reguleringsplaner fortsatt gjelde.

Riksantikvaren har sett nærmere på hvordan slike hensynssoner uten underliggende arealformål forholder seg til bestemmelsene i kulturminneloven. Både kml. § 9 og § 8, 4. ledd er koblet opp mot tiltak (§9: *Ved planlegging av offentlige og større private tiltak...* og § 8, 4. ledd: *Tillatelse i medhold av første ledd skal ikke innhentes for bygge- og anleggstiltak som er i samsvar med reguleringsplan...*).

I tilfellet Follobanen, og i andre tilsvarende saker, er det ingen tiltak, men derimot et forbud mot tiltak. Hensynsonen utløser dermed hverken et krav om oppfyllelse av undersøkelsesplikten iht. kml. § 9 eller behov for dispensasjon etter kml. § 8, 4. ledd.

Reguleringsplaner med hensynssoner uten arealformål endrer heller ikke status for de gjeldende reguleringsplanene.

Hvis tunneltaket på terrengnivå har fått et eget arealformål i reguleringsplanen, for eksempel LNF-R eller grønnstruktur, gjelder undersøkelsesplikten i kml. § 9 og dispensasjonsbestemmelsene i kml. § 8, 4. ledd fullt ut.